

PROGRAM PROFILAKTYCZNY DLA DZIECI 3-6 LETNICH

„JA I MOJE BEZPIECZEŃSTWO”

MIEJSKIE PRZEDSZKOLE NR 3

OPRACOWAŁY:

Sylwia Jastrzębska, Monika Prokop

I. Wstęp

Współczesny świat przynosi nam coraz więcej zagrożeń na które w dużej mierze narażone są małe dzieci. Ich brak wyobraźni, naiwności i łatwowierności są często przyczyną wielu tragicznych zdarzeń. Małe dzieci nie potrafią jeszcze przewidywać skutków podejmowanych działań z racji niewielkiego doświadczenia życiowego, dlatego od najmłodszych lat należy odpowiednio oddziaływać na wychowanków.

Przedszkole jako pierwsza instytucja wychowawcza z którą spotyka się dziecko ma możliwość wyrobienia określonych postaw i umiejętności. Przedszkola ma ogromne znaczenie dla ukształtowania osobowości dziecka. Dlatego też nauczyciele wspólnie z rodzicami oraz prawnymi opiekunami swoich wychowanków już od pierwszych dni pobytu dzieci w przedszkolu powinny dążyć do wszechstronnego rozwoju jego osobowości. Najlepszymi sprzymierzeńcami w osiągnięciu zamierzonego celu są przede wszystkim zasady i normy wpajane dzieciom każdego dnia i konsekwentne przestrzeganie zarówno przez nauczycieli jak i rodziców. Nauczyciel oprócz wpajania norm i zasad powinien stwarzać takie warunki do bezpiecznej zabawy nauki, i wypoczynku aby nie narażać dziecka na przykre i niebezpieczne sytuacje. Dlatego należy tak pokierować rozwojem dziecka, aby w pełni wykorzystać jego naturalną ciekawość świata i wyposażyć je w wiedzę dotyczącą ochrony swojego zdrowia i życia. Dzieci powinny nauczyć się oceniać okoliczności i rozpoznawać sytuacje niebezpieczne, powinny znać zagrożenia na nie czyhające. Powinny wiedzieć przede wszystkim w jaki sposób ich uniknąć a gdy zaistnieją jak sobie poradzić.

Rola nauczyciela w realizacji tych przedsięwzięć to nie podanie gotowych schematów zachowań, ale uczenie dzieci przewidywania i kreatywności w rozwiązywaniu problemów. Zajęcia i zabawy powinny być realizowane w oparciu o metody aktywizujące myślenie dzieci np. (zabawy edukacyjne, inscenizacje teatralne, stwarzanie symulowanych sytuacji, wycieczki, spotkania np. z policjantem, strażakiem, pielęgniarką, lekarzem).

Celem takich zajęć powinno być wykształcenie u dzieci umiejętności i nawyków unikania zagrożeń, oraz umiejętności przyswojenia sobie określonych norm pozytywnych zachowań. Poprzez prowadzenie w przedszkolu systematycznych działań dziecko powinno osiąść praktyczną umiejętność zachowania się w trudnych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu. a jak wiadomo dziecko bezpieczne to dziecko szczęśliwe wesołe i ufnie.(usunąć)

Tylko kreatywna realizacja działań o charakterze profilaktycznym przez nauczycieli umożliwi wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci i ułatwi funkcjonowanie w życiu następnych pokoleń w przyszłości.

II. Założenia programu

Według W. Okonia, **profilaktyka** to *ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. W pedagogice sprowadza się do zapobiegania powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajęń i postaw. W pewnym znaczeniu każde pożądane oddziaływanie pedagogiczne jest jednocześnie oddziaływaniem profilaktycznym, wytwarzając bowiem jakieś wartościowe cechy, jednocześnie zapobiega się powstawaniu cech niepożądanych lub ich utrwalaniu.*

Program „**Ja i moje bezpieczeństwo**” ma na celu kształtowanie pozytywnych i bezpiecznych zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu. Realizacja programu ma wyposażyć dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wiadomości dotyczące dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo. Ponadto, aby mogły poznać sposoby radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia a także ludzi, którzy mu w tym pomogą.

Program „**Ja i moje bezpieczeństwo**” został napisany zgodnie z Podstawą Programową Wychowania Przedszkolnego z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz. U. poz. 356 z 2017 r.). Zgodnie z podstawą celem wychowania przedszkolnego jest między innymi:

- Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju.
- Tworzenie warunków umożliwiających dzieciom swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa.
- Tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- Przygotowywanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi oraz dbanie o zdrowie psychiczne,
- Tworzenie warunków umożliwiających bezpieczną, samodzielną eksplorację elementów techniki w otoczeniu, konstruowania, majsterkowania, planowania i podejmowania intencjonalnego działania, prezentowania wytworów swojej pracy.

Treści kształcenia ujęte w programie „Ja i moje bezpieczeństwo” wynikające z podstawy programowej obejmują następujące obszary:

1. Fizyczny obszar rozwoju dziecka.

- zgłasza potrzeby fizjologiczne, samodzielnie wykonuje podstawowe czynności higieniczne;
- wykonuje czynności samoobsługowe: ubieranie się i rozbieranie,
- spożywa posiłki z użyciem sztućców, nakrywa do stołu i sprząta po posiłku;

- komunikuje potrzebę ruchu, odpoczynku itp.;
- uczestniczy w zabawach ruchowych, w tym rytmicznych, muzycznych, naśladowczych, z przyborami lub bez nich; wykonuje różne formy ruchu: bieżne, skoczne, z czworakowaniem, rzutne;
- inicjuje zabawy konstrukcyjne, majsterkuje, buduje, wykorzystując zabawki, materiały użytkowe, w tym materiał naturalny;

2. Emocjonalny obszar rozwoju dziecka.

- rozpoznaje i nazywa podstawowe emocje, próbuje radzić sobie z ich przeżywaniem;
- szanuje emocje swoje i innych osób;
- przeżywa emocje w sposób umożliwiający mu adaptację w nowym otoczeniu, np. w nowej grupie dzieci, nowej grupie starszych dzieci, a także w nowej grupie dzieci i osób dorosłych;
- przedstawia swoje emocje i uczucia, używając charakterystycznych dla dziecka form wyrazu;
- rozstaje się z rodzicami bez lęku, ma świadomość, że rozstanie takie bywa dłuższe lub krótsze;
- rozróżnia emocje i uczucia przyjemne i nieprzyjemne, ma świadomość, że odczuwają je wszyscy ludzie
- szuka wsparcia w sytuacjach trudnych dla niego emocjonalnie; wdraża swoje własne strategie, wspierane przez osoby dorosłe lub rówieśników;
- zauważa, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą do podejmowania natychmiastowego działania, panuje nad nieprzyjemną emocją, np. podczas czekania na własną kolej w zabawie lub innej sytuacji;
- wczuwa się w emocje i uczucia osób z najbliższego otoczenia;

3. Społeczny obszar rozwoju dziecka

- przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieśnicze;
- odczuwa i wyjaśnia swoją przynależność do rodziny, narodu, grupy przedszkolnej, grupy chłopców, grupy dziewczynek oraz innych grup, np. grupy teatralnej, grupy sportowej;
- posługuje się swoim imieniem, nazwiskiem, adresem;
- używa zwrotów grzecznościowych podczas powitania, pożegnania, sytuacji wymagającej przeproszenia i przyjęcia konsekwencji swojego zachowania;
- ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmuje, respektuje i tworzy zasady zabawy w grupie, współdziała z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku;
- nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi, np. szacunek do dzieci i dorosłych, szacunek do ojczyzny, życzliwość okazywana dzieciom i dorosłym – obowiązkowość, przyjaźń, radość;
- respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby;

4. Poznawczy obszar rozwoju dziecka

- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, intencjonalnego ruchu, gestów, impresji plastycznych, technicznych, teatralnych, mimicznych, konstrukcji i modeli z tworzyw i materiału naturalnego;
- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego, posługuje się językiem polskim w mowie zrozumiałej dla dzieci i osób dorosłych, mówi płynnie, wyraźnie, rytmicznie, poprawnie wypowiada ciche i głośne dźwięki mowy, rozróżnia głoski na początku i końcu w wybranych prostych fonetycznie słowach;
- odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;
- odpowiada na pytania, opowiada o zdarzeniach z przedszkola, objaśnia kolejność zdarzeń w prostych historyjkach obrazkowych, układa historyjki obrazkowe, recytuje wierszyki, układa i rozwiązuje zagadki;
- czyta obrazy, wyodrębnia i nazywa ich elementy, nazywa symbole i znaki znajdujące się w otoczeniu, wyjaśnia ich znaczenie;
- wymienia nazwę swojego kraju i jego stolicy, rozpoznaje symbole narodowe (godło, flaga, hymn), nazywa wybrane symbole związane z regionami Polski ukryte w podaniach, przysłowiach, legendach, bajkach, np. o smoku wawelskim, orientuje się, że Polska jest jednym z krajów Unii Europejskiej;
- wyraża ekspresję twórczą podczas czynności konstrukcyjnych i zabawy, zagospodarowuje przestrzeń, nadając znaczenie umieszczonym w niej przedmiotom, określa ich położenie, liczbę, kształt, wielkość, ciężar, porównuje przedmioty w swoim otoczeniu z uwagi na wybraną cechę;

Program „**Ja i moje bezpieczeństwo**” skierowany jest do dzieci jak i rodziców. Przeznaczony jest do realizacji we wszystkich grupach wiekowych w naszym przedszkolu. Program ma charakter cykliczny i może być realizowany w każdym roku przedszkolnym.

Konstrukcja programu ma charakter otwarty. Treści zawarte w programie mogą być rozszerzane. Ponadto program ten pozwala na samodzielny dobór treści przez nauczyciela i dostosowania ich do realizowanej tematyki, grupy wiekowej oraz indywidualnych możliwości umiejętności i zainteresowań dzieci oraz inwencji twórczej nauczyciela.

Program „**Ja i moje bezpieczeństwo**” obejmuje następujące zagadnienia (tematy):

- Bezpieczni w przedszkolu
- Bezpieczni na drodze
- Bezpieczni w domu i na podwórku- spotkania z obcym
- Bezpieczni w domu-groźne przedmioty, urządzenia, substancje
- Bezpieczni w kontaktach ze zwierzętami
- Pierwsza pomoc
- O sobie dbam i zdrowo się odżywiam
- Internet- wirtualny przyjaciel.

Cele główne:

- wdrażanie dzieci do przestrzegania i stosowania ogólnych zasad bezpieczeństwa poprzez uświadamianie wychowankom zagrożeń, jakie mogą wystąpić w najbliższym otoczeniu
- wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacji zagrożenia
- kształtowanie u dzieci właściwych postaw, wskazujących na dbałość o bezpieczeństwo własne i innych
- zapoznanie z przedstawicielami służb związanych z ochroną bezpieczeństwa zdrowia
- przyswajanie wiedzy dotyczącej profilaktyki zdrowia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych.
- stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków do zabawy i nauki dla wszystkich przedszkolaków

Cele szczegółowe:

- Poznanie zasad warunkujących bezpieczeństwo własne i innych podczas zabaw w przedszkolu i w ogrodzie przedszkolnym
- Zapoznanie dzieci z zagrożeniami, jakimi mogą się spotkać np. podczas zabawy w przedszkolu, w domu, w kontakcie z urządzeniami technicznymi, na podwórku, w trakcie zabaw z psem itp.
- Przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się w grupie, w trakcie wycieczek, spacerów
- Bezpieczne i kulturalne uczestnictwo w ruchu drogowym.
- Kształtowanie nawyku dbania o bezpieczeństwo własne oraz innych
- Wdrażanie do zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanym
- Kształtowanie bezpiecznego posługiwania się urządzeniami elektrycznymi oraz zachowanie ostrożności w kontakcie ze sprzętem AGD, RTV
- Umiejętne obcowanie z przyrodą (zwierzęta) oraz zapoznanie ze sposobami zachowania się wobec zwierząt w trosce o własne bezpieczeństwo
- Zaznajomienie dzieci z podstawowymi czynnościami ratowniczymi w warunkach nieobecności osób dorosłych.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych
- Uczenie się odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale innych (aspekt moralny).
- Świadome unikanie niebezpiecznych sytuacji i zagrożeń.
- Kształtowanie świadomej i czynnej postawy w dążeniu do zachowania zdrowia.
- Nabywanie przez dzieci właściwych nawyków higienicznych, żywieniowych.
- Rozróżnianie dobra od zła.

Metody i formy realizacji programu

Wybór form i metod pracy jest zależny od celu, tematyki zajęć, możliwości wychowanków i inwencji nauczyciela.

A. Metody:

- metody słowne - rozmowa, opowiadanie, objaśnienie, pogadanka, historyjka obrazkowa, praca z tekstem
- oglądowe – pokaz, , przykład nauczyciela, oparte na własnej obserwacji,

- praktyczne - zadań stawianych dziecku, ćwiczenia i działania oparte na konkretnych spotkaniach, z przedstawicielami zawodów takich jak: strażak, policjant, lekarz, strażnik miejski, itp. – w ramach bloków tematycznych
- aktywizujące – odkrywanie, poszukiwanie, przeżywanie i działanie

Procedury osiąganych celów

Tworzenie sytuacji umożliwiających zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie dbania o własne bezpieczeństwo i zdrowie poprzez spotkania z przedstawicielami instytucji lub służb związanych bezpośrednio z ochroną bezpieczeństwa tj.:

- policjantem: na temat bezpiecznego poruszania się na drodze; ograniczonego zaufania do obcych; sposobów informowania o niebezpiecznym zdarzeniu;
- lekarzem lub pielęgniarką: na temat zapobiegania wypadkom domowym; profilaktyki chorób; prawidłowej postawy ciała; racjonalnego odżywiania;
- strażakiem: na temat przeciwdziałania bezmyślnym zabawom: zapalnikami, urządzeniami mogącymi wywołać pożar (zapalniczką, kuchenką gazową lub elektryczną, grzejnikiem itp.);
- psychologiem - na temat zagrożeń ze strony dorosłych tj. przemoc w rodzinie i molestowanie;

Osiągnięcie zamierzonych celów będzie możliwe także poprzez:

- odpowiednią organizację procesu edukacyjnego i zapewnieniu odpowiednich warunków do jego realizacji;
- dobór atrakcyjnych form i metod pracy opartych na różnorodnej działalności dziecka;

Sposób realizacji

TEMAT	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA DO REALIZACJI	OSIĄGNIĘCIA DZIECKA
Bezpieczni w przedszkolu	— poznawanie zasad warunkujących bezpieczeństwo własne i innych podczas zabaw w przedszkolu, — przestrzeganie zakazu prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu, — rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami, umiejętności rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu,	1. Wdrażanie do przestrzegania przyjętych umów form zachowań. 2. Korzystanie z zabawek i sprzętu zgodnie z jego przeznaczeniem. 3. Dbanie o bezpieczeństwo własne i innych. 4. Kształtowanie podstawowych powinności moralnych, tj. życzliwość, tolerancja, rozumienie potrzeb innych, sprawiedliwość, odpowiedzialność. 6. Unikanie sytuacji zagrażających życiu i zdrowiu (wspinanie się po meblach, wychylenie przez okno,	— zna zasady bezpiecznej, wspólnej zabawy, — rozumie, że zachowania typu: wyrywanie zabawek, popychanie, sypanie piaskiem, mogą zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych, — potrafi korzystać z zabawek, sprzętu, narzędzi zgodnie z zasadami ich użytkowania, — rozumie konieczność reagowania na sygnały, polecenia nauczyciela, których celem jest przeciwdziałanie

	— sprzeciwianie się przemocy fizycznej wobec siebie i innych dzieci ze strony rówieśników.	zabawy ostrymi przedmiotami) własnego i innych.	ewentualnym zagrożeniom, — rozumie konieczność ograniczania niekontrolowanej aktywności ruchowej w sali pobytu ze względu na bezpieczeństwo innych, — zna wybrane prawa dziecka, — zna różne sposoby na pokonywanie złości, — rozumie konieczność organizowania zabaw w miejscach do tego przeznaczonych, — sygnalizuje poczucie zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych,
Bezpieczni na drodze	— wdrażanie do właściwego zachowania się w ruchu drogowym, — zapoznanie z nazwami i znaczeniem znaków drogowych, — kształtowanie umiejętności zwracania się do policjanta w trudnych sytuacjach, — wdrażanie do zachowania szczególnej ostrożności w środkach lokomocji i na przystankach, — doskonalenie umiejętności zapamiętywania numerów alarmowych.	1.Poznanie i przestrzeganie zasad bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię, poruszania się po chodniku, poboczu. 2 .Poznanie znaczenia sygnalizacji jej barw i symboliki wybranych znaków drogowych. 4. Sotkanie z policjantem ruchu drogowego- rozmowy nt bezpiecznego poruszania się po drogach 5. Zapoznanie z numerem alarmowym Policji 997, 112 6. Przestrzeganie zasady unikania zabaw na lub w pobliżu ulicy. 7.Ćwiczenia w rozróżnianiu prawej i lewej strony. 8.Praktyczne ćwiczenia w bezpiecznym poruszaniu się po drogach.	-zna swoją drogę do przedszkola, -potrafi bezpiecznie poruszać się po drodze, -stosuje się do sygnalizacji świetlnej, -zna kolory i oznaczenia sygnalizacji świetlnej. -zna wybrane znaki drogowe, -wie, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach (policjant), - rozumie znaczenie i konieczność stosowania elementów odbłaskowych, fotelika samochodowego, kasku rowerowego -umie kulturalnie zachować się w środkach komunikacji publicznej, -sprawnie i bezpiecznie wsiada i wysiada z autobusu, -rozumie pojęcie „uczestnik ruchu drogowego”, -zna i rozumie podstawowe przepisy ruchu drogowego, - potrafi poruszać się bezpiecznie właściwą stroną pobocza -zna numery alarmowe i potrafi z nich korzystać w sposób właściwy -umie wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności.
Bezpieczni w domu i na podwórku – spotkania z obcym	-poznawanie typowych zachowań ludzi obcych, -rozumienie konieczności bycia nieufnym w stosunku do osób obcych -kształtowanie umiejętności mówienia „nie” w sytuacji budzącej niepokój dziecka - kształtowanie umiejętności właściwego reagowanie na	1.Promowanie postaw asertywnych. 2.Słuchanie i omówienie baśni braci Grimm pt. „O wilku i siedmiu koźlątkach”. 3.„Jaś i Małgosia” i „Śnieżka” jako przykład, że nie wszyscy są dobrzy i nie można im ufać. 4.Słuchanie i omawianie bajki „Czerwony Kapturek”. 5.Wskazywanie przykładów bezpiecznych zachowań wobec	- rozumie kim jest „obcy”. - wie że nie wolno przyjmować słodyczy i podarunków od osób nieznajomych (potrafi grzecznie odmówić) - wie, że nie wolno podawać adresu zamieszkania ani wprowadzać obcych do swojego domu. - nie oddalać się z osobą nieznajomą - nie opowiadać o sobie i swojej rodzinie obcym - nie otwierać drzwi mieszkania, gdy jest

	telefon od obcej osoby lub na pukanie do drzwi - kształtowanie u dzieci umiejętności radzenia sobie w trudnej sytuacji, -przestrzeganie zakazu próbowania słodczych otrzymanych od nieznanych osób.	obcych – scenki dramatyczne. 6.Spotkanie z psychologiem	samo w domu -zna rodzaje niebezpieczeństw, jakie mogą mu grozić - „zły dotyk” - przemoc, agresja -wykazuje się ograniczonym zaufaniem wobec obcych.
Bezpieczni w domu- groźne przedmioty, urządzenia substancje.	- kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji zagrożenia, wdrażanie do przestrzegania zasad, zakazów i nakazów. -zapoznanie ze skutkami niewłaściwego korzystania ze sprzętu gospodarstwa domowego -poznanie sposobów bezpiecznej obsługi sprzętu gospodarstwa domowego : np. radio, telewizor, odkurzacz, -poznananie przeznaczenia lekarstw i środków chemicznych znajdujących się w domu oraz skutków ich niewłaściwego stosowania	1.Spotkanie ze strażakiem. Pogadanka n.t. czym może skończyć się zabawa zapalnikami, nieostrożne posługiwanie się ostrymi przedmiotami, spożywanie nieznanych substancji, lekarstw owoców czy pokarmów nieznanej pochodzenia z wykorzystaniem ilustracji. 2.Udział w próbnych ćwiczeniach ewakuacyjnych 4.Poznanie numeru telefonu Straży Pożarnej 998 5.Poznanie elektrycznego sprzętu i zasad bezpiecznego korzystania oraz obsługi. 6.Wykonanie ćwiczeń praktycznych np. z żelazkiem, odkurzaczem. 5.Przestrzeganie zasady nie używania środków chemicznych bez nadzoru dorosłych 7.Przestrzeganie zasady nie przyjmowania leków bez obecności osób dorosłych, unikanie zabaw nimi	-poznaje pracę strażaka -zna zagrożenia wynikające z zabaw zapalnikami, środkami chemicznymi, — przestrzega zakazu samodzielnego użytkowania urządzeń mechanicznych, elektrycznych -wie, że nie wolno dotykać gniazdek elektrycznych ani wkładać do nich przedmiotów -nie zbliża się do gorących przedmiotów np. żelazka, piekarnika, czajnika, garnka -poznanie niebezpieczeństw związanych z nieumiejętną obsługą urządzeń elektrycznych i gazowych – poparzenia, pożar, porażenia prądem. —rozumie zagrożenia wynikających ze spożycia nieznanych lekarstw, trujących substancji, owoców czy pokarmów nieznanej pochodzenia.
Bezpieczni w kontaktach ze zwierzętami	-zapoznanie ze sposobami zachowania się wobec zwierząt udomowionych i dzikich warunkującymi bezpieczeństwo własne -uświadamianie dzieciom konieczności powiadamiania osób o przypadkowym kontakcie ze zwierzęciem (dzikim czy udomowionym) lub pogryzieniu (ukąszeniu) przez nie -poznanie instytucji pomagających chorym i bezdomnym zwierzętom (weterynarz, schronisko)	1.Poznanie zasad bezpieczeństwa w kontakcie ze zwierzętami. 2.Zapoznanie ze sposobami zachowania się wobec zwierząt udomowionych i dzikich warunkującymi bezpieczeństwo własne.	-zna zagrożenia płynące ze strony zwierząt i wie jak ich unikać: - nie dotyka przypadkowo spotkanych zwierząt (domowe i dzikie – wiewiórka, gołąb) - powiadamia dorosłych o znalezieniu zwierzęcia - myje ręce po kontakcie ze zwierzęciem -uczestniczy w zbiórce pokarmu dla bezdomnych zwierząt
Pierwsza pomoc	-nabywanie nawyku odpowiedniego zachowania się w przypadku zagrożenia zdrowia i życia osób poszkodowanych. -podniesienie świadomości	1.Zaznajomienie dzieci z pojęciem „wypadek” i „pierwsza pomoc” w odniesieniu do różnych sytuacji, w których może znaleźć się dziecko. 2. „Wypadek”- oglądanie filmu lub	-rozumie jak ważna jest umiejętność pomagania innym ludziom w nieszczęśliwych wypadkach; -wymienia numery alarmowe; - zna schemat rozmowy z dyżurnym przyjmującym zgłoszenie

	dzieci w zakresie udzielania pierwszej pomocy przed medycznej.	opowiadanie historyjki obrazkowej. 3. Rozmowa nt. zachowania: - zadbanie o własne bezpieczeństwo - poinformowania odpowiednich służb o zdarzeniu. 4. Spotkanie z pielęgniarką-rozmowa o sposobach radzenia sobie z drobnymi ranami i skaleczeniami. 5. Zwalczanie uprzedzeń i lęków wobec zabiegów w gabinecie pielęgniarki. 6. Znajomość telefonów alarmowych.	- potrafi ocenić kiedy powinien wezwać pomoc -wie jak postąpić w sytuacji drobnego skaleczenia -zna kolejne etapy wykonania opatrunku przy pomocy plasterka i bandaża
O sobie dbam i zdrowo się odżywiam	— wdrażanie do przestrzegania, utrwalanie nawyków higienicznych, — wdrażanie do przestrzegania zasad dbałości o ład i czystość w najbliższym otoczeniu -przyzwyczajanie dzieci do zdrowego trybu życia- częste przebywanie na świeżym powietrzu -poznawanie zaleceń prozdrowotnych w zakresie racjonalnego odżywiania, — poznawanie czynników zagrażających zdrowiu, związanych z żywieniem,	1.Wdrażanie do dbania o higiena osobista i otoczenia. 2.Piramida żywienia – propagowanie nawyków zdrowego odżywiania się dbanie o higienę przyrządzania posiłków, przechowywania produktów żywnościowych 3.Hartowanie organizmu – spacer, zabawy na powietrzu o każdej porze roku, dostosowywanie ubioru do warunków atmosferycznych 4.Przewycięzanie strachu przed zabiegami leczniczymi (szczepienia ochronne, wizyty u stomatologa, badania kontrolne krwi, zastrzyki) 5.Poznanie numeru telefonu Pogotowia Ratunkowego 999 6.Poznanie szkodliwości palenia tytoniu, picia alkoholu, przyjmowania narkotyków	-dba o własny wygląd, - prawidłowo myje ręce i zęby, potrafi właściwie zachować się w łazience, - samodzielnie korzysta z toalety, -dba o czystość ciała i ubrania, -je zdrowe produkty: mleko i jego przetwory, ciemne pieczywo, warzywa, owoce, -przewycięża niechęć do niektórych pokarmów i potraw, -rozumie znaczenie umiaru w jedzeniu słodczy, -bawi się i ćwiczy na dworze, chodzi na spacer, i wycieczki, -hartuje organizm, wie jak zapobiegać zmarznięciu i przegrzaniu, -zna sposoby przeciwdziałania zarażeniu się chorobami: zasłania usta podczas kaszlu, nos podczas kichania, -myje ręce po korzystaniu z toalety oraz przed posiłkami, -wie, jak ważny dla zdrowia ludzi jest zawód lekarza (wycieczka do gabinetu lekarskiego), -rozumie potrzebę kontrolowania i leczenia zębów (wycieczka do gabinetu stomatologicznego), -rozumie potrzebę stosowania szczepień (prelekcja pielęgniarki w przedszkolu), -zgłasza dorosłym dolegliwości odczuwane przeze siebie lub zauważone u innych,

Ewaluacja

Zadaniem ewaluacji jest sprawdzenie, czy podjęte działania były skuteczne i czy osiągnięto zamierzone cele.

Przedmiotem ewaluacji będzie:

- obserwacje zachowań dzieci w różnych sytuacjach, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji naturalnych, dotyczących np. przestrzegania wszelkich zasad bezpieczeństwa, zdrowego odżywiania itd.
- stwarzanie sytuacji dających możliwości obserwacji właściwych zachowań

- poziom zadowolenia dzieci z własnych dokonań posiadanych wiadomości i umiejętności w trakcie spotkań z przedstawicielami instytucji lub służb związanych bezpośrednio z ochroną bezpieczeństwa
- rozmowy z dziećmi i rodzicami
- ankieta dla rodziców
- quiz dla dzieci

Przykładowe formy realizacji:

- dokumentacja fotograficzna
- analiza prac dzieci
- wypowiedzi dzieci na temat podjętych działań

Biografia

Dudkiewicz K., Kamińska K.: *Edukacja zdrowotna*, NK Warszawa 2001

Mroczek J.: *Bezpieczeństwo przedszkolaka*, CES Warszawa 2002

Okoń W.: *Słownik pedagogiczny*, PWN Warszawa 1987

Artykuł „Spotkanie z obcym” w *Bliżej Przedszkola* 3/2006

Załączniki

- a. Proponowana literatura dla dzieci do wykorzystania na zajęciach
- b. Quiz dla dzieci
- c. Ankieta dla rodziców
- d. Przykładowe scenariusze zajęć dla dzieci 3-4letnich
- e. Przykładowe scenariusze zajęć dla dzieci 5-6letnich

a. Proponowana literatura dla dzieci do wykorzystania na zajęciach

BEZPIECZNI W PRZEDSZKOLU

OPOWIADANIA:

- KTO POSPRZĄTA? – I. SALACH
- SZYBA – I. SALACH
- OSTROŻNIE – I. SALACH
- W SZATNI – I. SALACH
- LEKKOMYŚLNA ZABAWA – I. SALACH
- W CO SIĘ BAWIĆ – I. SALACH
- TOLERANCJA – M. WIŚNIEWSKA- KOSZELA
- TO MOJE ZABAWKI – I. SALACH
- ZABAWKA – I. SALACH
- MÓJ OBRAZEK JEST ŁADNIEJSZY – I. SALACH

BEZPIECZNI NA DRODZE

WIERSZE:

- ŚWIATŁA NA SKRZYŻOWANIU – W. FABER
- PIOSENKA „CZERWONE ŚWIATŁO”

OPOWIADANIA:

- PRZYGODA NA ULICY – I. SALACH
- PRZYGODA Z MAŁPKĄ – ST. SZUCHOWA

BEZPIECZNI W DOMU I NA PODWÓRKU- SPOTKANIA Z OBCYM

OPOWIADANIA:

- WE DWÓCH – M. ROSIŃSKA

BAJKI:

- CZERWONY KAPTUREK
- WILK I KOZŁĘTA

BEZPIECZNI W DOMU- NIEBEZPIECZNE URZĄDZENIA

WIERSZE:

- WIECZORNE OBOWIĄZKI – T. BEMBENIK
- PSTRYK – J. TUWIM
- STRAŻ POŻARNA - CZ. JANCZARSKI
- POŻAR – WŁ. BRONIEWSKI

OPOWIADANIA:

- ŚWIATŁO – I. SALCH
- WYPADEK – I. SALCH
- ANIA POMAGA MAMUSI – I. SALACH
- JAK WOJTEK ZOSTAŁ STRAŻAKIEM – CZ. JANCZARSKI

ZAGROŻENIA PŁYNĄCE ZE ŚWIATA ROŚLIN I ZWIERZĄT

WIERSZE:

- OPOWIEŚĆ Z KRAINY DWÓCH MROWISK – K. BATOR I Ł. MIODEK
- W DRODZE DO LEŚNICZÓWKI – I. SALACH

PIERWSZA POMOC

O SIEBIE DBAM I ZDROWO SIĘ ODŻYWIAM

WIERSZE:

- WARZYWA – J. TUWIM
- NAJLEPSZE LEKARSTWO – B. KOŁODZIEJ
- KUKURYKU NA RĘCZNIKU – M. KOWNACKA
- UMYJ BUZIĘ – U. KOZŁOWSKA
- KRÓLOWA BAŁAGANIARA – D. GELLNER
- PIOSENKA - GRYPA

OPOWIADANIA:

- CO LUBI JEŚĆ ZOSIA? – I. SALACH
- O KOSMATEJ RĘKAWICY, MYDLE I GRZESIU STRASZYDLE
- NIE POTRAFIĘ – I. SALACH
- DO CZEGO SŁUŻY? – I. SALACH
- ZŁE WYCHOWANIE – I. SALACH
- KAŻDY MOŻE POMÓC – I. SALACH

b) Przykładowy quiz podsumowujący program „Ja i moje bezpieczeństwo”

Cele konkursu:

- utrwalenie wiadomości na temat bezpieczeństwa podczas zabaw i ruchu drogowego,
- wdrażanie do działań profilaktycznych na rzecz ochrony zdrowia i życia;
- promowanie bezpiecznego stylu życia
- kształtowanie umiejętności przewidywania skutków lekceważenia zasad, przepisów, nieuwagi i błędów;
- zachęcanie do zdrowego stylu życia;
- nabywanie prozdrowotnych przyzwyczajeń i nawyków
- kształtowanie odporności emocjonalnej w sytuacji zwycięstwa i porażki
- wdrażanie do zgodnego współdziałania w zespole oraz przestrzegania zasad zdrowej rywalizacji.
- integracja zespołów grupowych oraz społeczności przedszkolnej
- integracja zespołów grupowych oraz społeczności przedszkolnej
- wdrażanie do działań profilaktycznych na rzecz ochrony zdrowia i życia;

Metody:

Stymulowanie aktywności twórczej, poszukującej, ćwiczeń praktycznych.

Formy pracy: - Indywidualna; - Zespołowa;

1. Idąc na spacer z grupą przedszkolną, poruszamy się:
 - środkiem chodnika
 - stroną najdalszą od ulicy
 - nieważne którą stroną
2. Przez ulicę przechodzimy:
 - w dowolnym miejscu
 - po pasach zwanych „zebra”
 - przez skrzyżowanie
3. Telefon na Policję to:
 - 999
 - 997
 - 998
4. Bawić się na powietrzu wolno:

- na ulicy
 - w dowolnie wybranym miejscu, nawet nieznanym
 - na placu zabaw
5. Bawiąc się zabawkami:
- rzucamy nimi po sali
 - wyrywamy kolegom
 - bawimy się zgodnie z ich przeznaczeniem, czekając na swoją kolej
6. Warzywa i owoce:
- są źródłem witamin
 - nie należy ich jeść
 - są szkodliwe
7. Żeby być zdrowym należy:
- myć się czasami, bardzo ciepło ubierać
 - chodzić często do lekarza
 - dbać o higienę, odżywiać się prawidłowo, ubierać się odpowiednio do pogody
8. Telefon Pogotowia Ratunkowego to:
- 997
 - 999
 - 998
9. Lekarstwa:
- dzieci mogą przyjmować same
 - podają dzieciom dorośli jako zalecenie lekarza
 - są niepotrzebne
10. Środki czystości powinny:
- być schowane w szafkach i dobrze oznakowane
 - mogą stać w dowolnym miejscu
 - mogą się nimi bawić dzieci
11. Urządzeniami elektrycznymi (np. radio, telewizor, magnetofon, video, lampka nocna, komputer, mikser itp.):
- mogą posługiwać się dzieci bez nadzoru dorosłych
 - nie mogą obsługiwać ich dzieci
 - mogą posługiwać się dzieci pod nadzorem dorosłych
12. Spotykając nieznaną osobę, dziecko:
- może wsiąść z nią do samochodu
 - opowiada jej o swojej rodzinie, przyjmuje prezenty
 - nie rozmawia z nią, nie zatrzymuje się z nieznanym
13. Podczas spaceru czy wycieczki gdy spotkam psa:
- wołam go
 - podchodzę go pogłaskać
 - zachowuje szczególną ostrożność
14. Nasze zęby leczy:
- chirurg
 - stomatolog
 - zębowiec;
15. Jeśli dziecko zostanie ugryzione lub ukąszone przez zwierzę, powinno:

- nie mówić o tym nikomu
- powiadomić o tym osobę dorosłą (rodziców, nauczycieli, opiekunów)
- posmarować wodą

16. Zapobiegać pożarom można:

- bawiąc się zapalkami, urządzeniami z gazem
- rozpalając ognisko w lesie, zostawiając szkło w trawie
- utrzymując porządek w mieszkaniach, zabezpieczając przed dziećmi urządzenia elektryczne i gazowe, unikając zabaw zapalkami, zapalniczką

17. Aby mieć zdrowe zęby należy:

- Jeść słodyczne
- Pić mleko
- Często się uśmiechać

18. "Kogo zawiadomisz?"- Zadaniem dzieci jest podniesienie sylwety właściwego pojazdu alarmowego - karetki pogotowia, straży pożarnej, policji.

TEKST I- Mały chłopiec jechał rowerem, przewrócił się, nie może się podnieść, skarży się, że boli go noga.

TEKST II- Na łące obok lasu pali się trawa.

TEKST III- Przed kinem mała dziewczynka płacze, bo zgubiła się rodzicom.

TEKST IV- Na drodze zderzyły się 3 samochody. Ludzie mają zakrwawione ręce i głowy.

19. Żeby być zdrowym, trzeba:

- jeść owoce
- chodzić po drzewach
- oglądać telewizję

20. Jesteś sam w domu. Co zrobisz gdy ktoś zapuka?

- nie otwieram, udaje, że mnie nie ma
- koniecznie otworzę, bo to może coś ważnego

21. Idąc do koleżanki widzisz leżącego pieska

- przejdę obok pieska, ale w domu powiem o tym rodzicom
- podejść do pieska, pogłaskzę, dam mu jeść, przykryję go

22. Ktoś obcy zaprasza cię na przejażdżkę samochodem

- nie wsiadam do samochodu bez zgody moich rodziców
- siadam na chwilę oczywiście pod warunkiem, że to będzie dobra zabawa

23. Do wykonania opatrunku potrzebny jest:

- balonik;
- strzykawka;
- bandaż;

ZAKOŃCZENIE

Podsumowanie wyników przez Jury oraz zliczenie punktów w zespołach przez dzieci.

Wyłonienie zwycięzców.

Wręczenie dyplomów i nagród.

Podziękowanie za wspólną zabawę.

c. **Ankieta dla rodziców dotycząca realizacji programu „Ja i moje bezpieczeństwo”**

Szanowni Rodzice!

Ankieta ta jest anonimowa i ma na celu zebranie Państwa opinii na temat wpływu realizacji w/w programu na podniesienie świadomości dzieci w zakresie profilaktyki zdrowotnej, przeciwpożarowej, dbania o bezpieczeństwo własne i innych osób, bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach, w kontaktach z różnymi osobami, przedmiotami, zwierzętami. **Państwa odpowiedzi będą cenną wskazówką do dalszej pracy.**

Prosimy zakreślić właściwą odpowiedź:

1. Do kogo zwrócilibyście się Państwo w razie problemów z dzieckiem?

- nauczyciel;
- dyrektor;
- poradnia psychologiczno- pedagogiczna;
- inne.....

2. Czy zdaniem Państwa przedszkole poprzez treści zawarte w programie profilaktycznym kształtuje w dziecku:

- poczucie bezpieczeństwa TAK NIE
- uczy rozpoznawania i unikania zagrożeń ze środowiska przyrodniczego TAK NIE
- wpaja zasady higienicznego trybu życia i zdrowego odżywiania TAK NIE
- uświadamia niebezpieczeństwa związane w kontaktach z nieznanymi osobami TAK NIE

3. Jakie jeszcze inne zadania profilaktyczne powinno realizować przedszkole?

.....
.....

4. Jakie formy powinna przyjmować współpraca między przedszkolem, a rodzicami w zakresie profilaktyki?
-
-

5. Czy dziecko zna zasady ruchu drogowego, dotyczące pieszych?

- tak
- nie
- częściowo

6. Czy dziecko zachowuje bezpieczeństwo podczas zabaw w pomieszczeniach i na placu zabaw?

- tak
- nie
- czasami

7. Czy dziecko przywiązuje wagę do higieny własnego ciała (codzienna kąpiel, mycie zębów, codzienna zmiana bielizny, mycie rąk, dbanie o czystość ubrań, obuwia itp.)?

- tak
- nie
- czasami

8. Czy dziecko zachowuje ostrożność podczas posługiwania się prostymi narzędziami i urządzeniami?

- tak
- nie
- nie korzysta z nich

9. Czy dziecko zgłasza dorosłym zaistniałe zagrożenie lub zwraca się do nich o pomoc?

- tak
- nie
- czasami

10. Czy wie co należy zrobić w przypadku zauważenia pożaru?

- tak
- nie
- nie wiem

11. Gdzie według Państwa dziecko jest narażone na najwięcej zagrożeń?

- na podwórku w pobliżu domu
- w przedszkolu
- korzystając z komputera – internetu
- na wycieczkach, spacerach
- podczas kontaktów ze starszymi kolegami

d. Przykładowe scenariusze zajęć dla dzieci 3-4letnich

SCENARIUSZ 1

Temat: Moja droga do przedszkola.

Cele ogólne:

- poznanie miejsc w których przekraczamy jezdnię (światła, pasy);
- przybliżenie wyglądu sygnalizacji świetlnej oraz znaczenie kolorów świateł;
- poznawanie wybranych znaków drogowych np.: „Przejście dla pieszych” „Agatka”;
- kształtowanie nawyku rozglądania się przed wejściem na jezdnię;
- uświadomienie konieczności poruszania się po okolicy pod opieką dorosłych;
- wzbogacani słownika;
- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia;
- rozwijanie sprawności manualnej;
- wdrażanie do uważnego i ostrożnego poruszania się po sali;

Cele operacyjne:

- zna miejsca w których można przejść przez jezdnię;
- poznaje znak drogowy „przejście dla pieszych”, „Agatka”;
- wie jak wygląda sygnalizacja;
- utrwała kolory;
- próbuje odpowiadać na pytania nauczycielki;
- stara się poprawnie rozwiązać zagadkę;
- stara się cierpliwie czekać na swoją kolej;
- ostrożnie i uważnie porusza się po sali podczas zabaw ruchowych;

Metody pracy:

- słowna; pokaz, opis, objaśnienie, zagadki
- oglądowa; rozmowa, samodzielnych doświadczeń
- praktyczne; ćwiczeń, zadań edukacyjnych

Forma pracy:

- zbiorowa
- indywidualna

Środki dydaktyczne: Wiersz W. Faber, ilustracje przedstawiające ruch uliczny, sygnalizację świetlną, przejście dla pieszych, sygnalizatory, dwa krążki (czerwone i zielone światło), zagadki.

Przebieg zajęć:

1. Światła na skrzyżowaniu słuchanie wiersza W. Faber
*Niech każdy stanie przed skrzyżowaniem.
Palą się światła. Popatrzmy na nie !*

*Światło zielone, jak młode listki,
na drugą stronę zaprasza wszystkich.*

*A światło żółte jak liść jesieni,
ostrzega – spiesz się, bo ruch się zmienia*

*Światło czerwone jak mak i ogień –
wszystkim przechodniom zamyka drogę!*
2. Rozmowa na podstawie wiersza i ilustracji n/t ruchu drogowego.
 - O czym była mowa w wierszu
 - O Jakich kolorach
 - Do czego służy sygnalizacja świetlna?
 - Co to jest zebra?
 - Przy jakim świetle przechodzimy przez ulicę?
 - A jak nie ma świateł, gdzie możemy przejść przez ulicę?
 - Co robimy gdy świeci się światło czerwone?
 - A czy ktoś zna „Agatkę” (nauczyciel wskazuje na znak dziewczynki z lizakiem)
3. Rozwiązywanie zagadek.
4. Zabawa ruchowa „Jedziemy bezpiecznie” Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy
- Dzieci jadą motocyklami, przestrzegając zasad ruchu drogowego (zatrzymują się na czerwonym świetle jadą na zielonym)
- „Pompowanie koła” – zabawa N-el mówi, że trzeba napompować powietrze do kół. Dzieci prawą dłonią łapią lewą kostkę a lewą dłonią naśladują ruch pompowania wydając przy tym odpowiednie (szy szy szy). Po odpompowaniu kół motocykle ruszają w dalszą drogę.
5. Praca przy stolikach
Zaproszenie dzieci do stolików, w celu pokolorowania obrazków przedstawiających sygnalizację świetlną.
6. Podsumowanie zajęć. Dzieci jeszcze raz określają przy jakim świetle przechodzimy przez ulicę, a przy jakim musimy stać.

ZAGADKI:

W kostiumiku czarno-białym w ZOO ją zobaczyć możesz.

Inna, znowu śmiałym krokiem, przejść przez jezdnie Ci pomoże. (zebra)

Wygląda jakby stał na jednej nodze. Zawsze o czymś mówi kierowcom na drodze.

Jeden ich ostrzega drugi informuje, a inny właściwy kierunek wskazuje. (znak drogowy)

Przy ulicy czarna skrzynka, w której światła się zmieniają.

Gdy zielone świeci – idziesz, gdy czerwone stajesz. (sygnalizator świetlny)

Cztery gumowe koła, a na nich dom blaszany.

W domku kilka foteli, na których my siadamy.

Tata z ręk nie wypuszcza okrągłej kierownicy,

kiedy warczącym domkiem pędzimy po ulicy. (samochód)

*W ręku ma duży lizak, który z pewnością nie smakuje.
Stoi w mundurze na ulicy i samochody zatrzymuje. (policjant)*

SCENARIUSZ 2

Temat: Bądź ostrożny- teatrzyk kukiełkowy na podstawie baśni Czerwony Kapturek

Cele:

- uświadomienie zagrożeń wynikających z rozmowy z nieznanymi osobami
- nabywanie umiejętności radzenia sobie w nowej trudnej sytuacji lub niebezpiecznej dla dziecka
- wpajanie dzieciom że nie należy nawiązywać rozmów z nieznanymi, a w szczególności zdradzać adresu zamieszkania
- przestrzeganie zakazów i nakazów rodziców, ponieważ wynikają one z troski o dobro dziecka
- wdrażanie do uważnego słuchania
- rozwijanie umiejętności wypowiadania się na określony temat
- przeliczanie liczebnikiem głównym
- rozwijanie sprawności manualnej
- współdziałanie z rówieśnikami w zabawie

Metody:

Słowna- rozmowa, objaśnienie, bajka

Oglądowa- pokaz

Czynna- zadań stawianych do wykonania

Forma pracy: indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne: : bajka czerwony Kapturek, sylwety do teatrzyku, koszyczek z przedmiotami, obrazek do kolorowania, kredki

Przebieg

1. Witam Cię- zabawa wprowadzająca w dobry nastrój.
Witaj... jak się masz
Wszyscy Cię witamy
Wszyscy się witamy
Bądź wśród nas.
2. Teatrzyk kukiełkowy na podstawie bajki Czerwony Kapturek
3. Rozmowa na temat obejrzanego teatrzyku
 - Dokąd szedł czerwony Kapturek?
 - Co nakazywała dziewczynce mama?
 - Kogo czerwony kapturek spotkał w lesie?
 - Czy Kapturek posłuchał mamy?
 - Co zrobił wilk?
 - Kto uratował czerwonego kapturka i babcię?
 - Czy powinno rozmawiać się z obcymi osobami i mówić gdzie mieszkamy?
4. Dlaczego dzieci nie powinny rozmawiać z nieznanymi- wypowiedzi dzieci. Uświadomienie dzieciom zagrożeń wynikających z rozmowy z nieznanymi osobami.
 - Kto to jest obcy?
 - Czy wolno przyjmować od nieznanomych słodycze lub zabawki?
 - Co może być w takich cukierkach, co mogą zawierać?
 - Czy wolno oddalać się z obcą osobą, nawet jeśli jest miła i serdeczna?
 - Czy wolno wsiadać do samochodu kogoś obcego?
 - Co powinniśmy zrobić ?

5. Uwaga nieznajomy-zabawa ruchowa- dzieci spacerują po Sali przy dźwiękach tamburyna. Na hasło nauczycielki „uwaga nieznajomy” biegną w umówione miejsce i krzyczą „ratunku”.
6. Co Czerwony kapturek niósł w koszyczku- segregowanie elementów wg rodzaju- przeliczanie liczebnikiem głównym
7. Czerwony Kapturek – kolorowanie konturu obrazka
8. Podsumowanie zajęcia-przypomnienie i utrwalenie zasad postępowania w sytuacjach spotkania z nieznajomym.

e. Przykładowe scenariusze zajęć dla dzieci 5-6letnich

SCENARIUSZ 1

Temat: Zwracam uwagę na to co wkładam do ust

Cele:

- nazywanie i rozróżnianie produktów jadalnych i szkodliwych dla zdrowia
- kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania się.
- uczenie się nazywania i rozróżniania produktów jadalnych, niejadalnych i szkodliwych dla zdrowia
- uświadomienie dzieciom, że samodzielne zażywanie leków może prowadzić do groźnych zatrąć
- doskonalenie umiejętności głośkowania
- rozwijanie logicznego myślenia podczas klasyfikowania
- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania i wypowiadania się
- przestrzeganie ustalonych zasad zachowania się w czasie zajęć

Cele operacyjne:

- nazywa i rozróżnia produkty jadalne, niejadalne i szkodliwe dla zdrowia
- wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych
- odpowie do czego służą środki chemiczne znajdujące się w każdym domu
- odróżnia opakowania chemikaliów od produktów żywnościowych
- stosuje zasadę nie używania środków chemicznych bez nadzoru dorosłych
- dzieli wyrazy na sylaby, głośkuje
- klasyfikuje
- stara się uważnie słuchać
- sygnalizuje chęć wypowiedzi podniesieniem ręki

Metody:

Słowna- rozmowa, wiersz, objaśnienie

Oglądowa- pokaz

Czynna- zadań stawianych do wykonania

Aktywizujące- burza mózgów, drama

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne: wiersz "Lekarstwa" W. Feber , kartoniki z napisami tak i nie dla każdego dziecka, , produkty jadalne i niejadalne do demonstracji: mleko, lekarstwo, zapalki, gwoździe, słodycze, proszek do prania, tabletki, płyn do mycia naczyń, klej, jabłko oraz nożyczki, kontur kolorowanki, kredki

Przebieg:

1. Powitanie przez nauczycielkę.
2. Produkty jadalne i szkodliwe dla zdrowia- rozmowa przy gazetce tematycznej
3. Segregowanie produktów na jadalne i szkodliwe. Przeliczanie produktów, dzielenie na sylaby, głoskowanie, wybrzmiewanie pierwszej o stanie głoski wyrazu.
4. Co ja robię- odgadywanie czynności pokazywanych przez nauczyciela pantomimicznych (mycie naczyń, szorowanie garnków, mycie okien, podłogi, pranie, czyszczenie zlewu, mycie rąk, mycie głowy, zmywanie lakieru do paznokci)
5. Rozmowa na temat tych codziennych czynności i środków, których używa się podczas ich wykonywania.
 - Po co stosuje się środki chemiczne
 - Co może się stać gdy spożyjemy środek chemiczny?
 - Gdzie w domu przechowuje się chemikalia, a gdzie żywność.
 - Co może się stać, gdy dziecko spożyje środek chemiczny.
 - Jak należy wtedy postąpić (przede wszystkim zawiadomić kogoś dorosłych).
 - Czy dzieci mogą używać środków chemicznych bez nadzoru dorosłych?
6. Jarzynowa piosenka- zabawa rytmiczno- ruchowa przy piosence.
7. A czy lekarstwa są zdrowe- burza mózgów.
8. Lekarstwa- słuchanie wiersza W. Faber

W aptece można kupić krople,
co naprawiają serce, syrop na kaszel
i zastrzyki przepisane na receptę.
Pigułki, draże, plastry, proszki,
bandaże, maść - jednym słowem
to wszystko, czego trzeba chorym.
Lecz gdybyś wszystkie witaminy
zjadł nagle zamiast leguminy.
Gdybyś się rozsmakował w drażach
nie przepisanych przez lekarza
lub wypił płynów zapas spory
nie używany do tej pory,
to byś dopiero był chory.

9. Rozmowa na temat wiersza poprzedzone pytaniami, gdzie wspólnie dochodzimy do wniosku że tak samo jak środki chemiczne tak i lekarstwa są niebezpieczne dla zdrowia i tylko pod opieką dorosłych możemy z nich korzystać.
10. Podsumowanie zajęcia „Czy mogę to zjeść?”. Dzieci odpowiadają na pytania przez podniesienie kartki z napisem tak lub nie. Wówczas dziecko wsuwa obrazek do odpowiedniego pudełka z „ustami”. Pod koniec wyjmujemy rysunki z 2 pudełek i przeglądamy je z dziećmi.
11. Znaczkę chemiczną kolorowanie w konturze.

SCENARIUSZ 2

Temat: Pali się- rozmowa przy gazetce tematycznej.

Cele ogólne:

- zapoznanie dzieci z zawodem strażaka,
- kształtowanie prawidłowych postaw w sytuacji zagrożenia;
- ukazanie niebezpieczeństwa, z jakim styka się strażak,
- wzbudzenie szacunku dla pracy strażaka,
- rozwijanie reakcji na różnorodne sygnały i znaki;
- rozwijanie myślenia przyczynowo -skutkowego;
- kształtowanie umiejętności głoskowania
- wzbogacenie wiadomości i umiejętności
- kształcenie umiejętności swobodnego wypowiadania się na bliskie dzieciom tematy, poprawne budowanie zdań.
- doskonalenie umiejętności słuchania i wykonywania poleceń;

Cele operacyjne:

- wie, co robi strażak
- wie jak strażak ciężko pracuje i jak często naraża swoje życie
- wie, po co i kiedy dzwoni się na nr 998
- uważnie słucha
- omawia obrazek i próbuje przewidzieć co będzie przedstawiał kolejny
- wskazuje zachowania, które mogą doprowadzić do pożaru
- wie jakie konsekwencje może mieć zabawa niebezpiecznymi przedmiotami
- głoskuje
- doskonali umiejętność słuchania i wykonywania poleceń

Metody:

Słowne: pokaz, opis, pogadanka;

Oglądowe: rozmowa, samodzielnych doświadczeń;

Praktyczna: ćwiczeń i zadań;

Środki dydaktyczne: wiersz, historyjka obrazkowa, ilustracje związane ze strażą pożarną, zagadki
płyta Cd, szarfy, hełmy kolorowanka nr 998.

Przebieg:

1. Powitanie dzieci przez nauczycielkę.
2. Straż pożarna- śpiewanie piosenki.
3. Pożar –słuchanie wiersza W. Broniewskiego

Gwałtu, rety! Dom się pali!

Już strażacy przyjechali.

Prędko wleźli po drabinie

i stanęli przy kominie.

Polewają sikawkami

ogień, który jest pod nami.

Dym i ogień bucha z dachu,

ale strażak nie zna strachu,

choć gorąco mu okropnie,

wszedł na górę, już jest w oknie

*i ratuje dzieci z ognia,
Tak strażacy robią co dnia.*

4. Omówienie treści wiersza:
 - a. O kim opowiada ten wiersz?
 - b. Co robili strażacy?
 - c. Co się paliło?
 - d. Kogo uratował strażak?
 - e. Czy strażacy są odważni?
 - f. Czy każdy może zostać strażakiem?
5. „Gasimy pożar” - zabawa ruchowa- pobudzanie procesów myślenia. N-el rozkłada na podłodze szarfy. Każde dziecko staje koło szarfy (remiza). Na hasło „*Pali się*” - wszystkie dzieci wyruszają do pożaru- wychodzą z szarf i swobodnie biegają po sali. Na hasło: „*Akcja zakończona*”- wracają na swoje miejsca.
6. Zabawa zapalkami- historyjka obrazkowa.
7. Układanie historyjki wg kolejności zdarzeń.
8. Rozmowa na podstawie historyjki:
 - czy zabawa zapalkami jest bezpieczna;
 - czym jeszcze nie mogą bawić się dzieci;
 - a gdy już wybuchnie pożar co trzeba zrobić;
 - czy dzieci mogą gasić pożar;
 - czy znacie numer do straży pożarnej.
9. Zapoznajemy dzieci z nr 998, wyjaśniamy, do czego służy, kiedy go wykonujemy i jak zgłosić pożar?
 - 1) Jakie zdarzenie zgłaszamy – czy jest to np. pożar, wypadek,
 - 2) Dokładny adres zdarzenia,
 - 3) Swoje nazwisko i imię,
 - 4) Swoój numer telefonu,
 - 5) Dokładnie odpowiadamy na pytania DYSPOZYTORA przyjmującego zgłoszenie.

UWAGA: Nie odkładaj słuchawki telefonu dopóki dyspozytor nie powie, że przyjął zgłoszenie. Dyspozytor może do nas oddzwonić, dla potwierdzenia zgłoszenia lub dla uzupełnienia informacji o zdarzeniu.

Uświadomienie dzieciom że NIE WOLNO BEZ POWODU – DLA GŁUPICH ŻARTÓW KORZYSTAĆ Z NUMERÓW ALARMOWYCH

10. Zabawa ruchowa - Jak myślicie, jacy powinni być strażacy? Żeby mieć świetną kondycję, muszą dużo ćwiczyć. Więc teraz my również się troszkę pogimnastykujemy.
Gimnastyka - piosenka:
Głowa, ramiona, /kolana, pięty - 3x
Głowa, ramiona, kolana, pięty, oczy, uszy, usta, nos.(coraz szybciej).
11. Czego strażacy potrzebują w swojej pracy?”- rozwiązywanie zagadek i omówienie ilustracji.

*„Jest czerwony niczym rak, ma przed sobą prosty szlak.
Bo gdy głośny sygnał daje, stają auta i tramwaje.” (wóz strażacki)*

*„Po drewnianych szczeblach, do góry się wspinasz.
Nie tylko w ogrodzie przyda się...” (drabina)*

*„Kto na to pytanie, prędko mi odpowie:
Co podczas pożaru, ma strażak na głowie?”(hełm)*

„Strażak ma to za pasem. Przypomina wyglądem siekierkę.”(toporek)

12. Analiza i synteza słuchowa wyrazów związanych z tematem: hełm, drabina, toporek, strażak.

13. Prawda czy fałsz utrwalenie wiadomości . Dzieci maja na głowach hełmy wykonane z gazet.

Gdy, n-ka powie prawdę hełmy zostają na głowach, gdy nie dzieci zdejmują hełmy:

- strażak nosi na głowie kapelusz z piórem;
 - straż jeździ do pożaru czerwonym samochodem;
 - kiedy nam się nudzi możemy zadzwonić do straży pożarnej;
 - dzieci mogą się bawić zapalkami;
 - numer do straży pożarnej to 998;
 - gdy wybuchnie pożar z pomieszczenia należy wychodzić na czworaka.
- 14.** Praca przy stolikach- kolorowanie numeru telefonu 998